

The Name of the Parsha

On the opening words of our Parsha, "Speak (Emor) to the priests," Rashi comments: "Speak...to warn the adults about [educating] the children."

At the literal level, the verse is speaking of the specific responsibility of adult priests to educate their children about the priestly duty to remain ritually pure. However, in a broader sense, since this is the opening of a Parsha which contains guidance for Jews in general, our verse could be understood as a warning to all parents about the importance of educating their children.

In this case, we are not speaking about the basic necessity of education that is required to raise up the next generation, since such a fundamental principle would surely have been given soon after the giving of the Torah, rather than here, near the end of the Book of Vayikra.

Rather, the opening of our Parsha is hinting to a more advanced approach to education, which becomes relevant after a child has already been taught the basic principles of right and wrong.

The precise nature of this advanced approach is highlighted by another important concept in our Parsha: the counting of the Omer (23:15-16). Not only is this a mitzvah which is recorded in our Parsha, it is a precept that we actually observe at the same time as reading the Parsha, since Parshat Emor is always read during the Jewish month of Iyar, during which the Omer is counted every day.

Chasidic thought explains that Counting the Omer is, in fact, an advanced form of education, where a person progressively advances to higher levels of spiritual achievement as he refines different aspects of his personality step by step on a daily basis.

The lesson here is, to warn (אזהר) the adults about [educating] the children. The Hebrew term אזהר is a derivative of the word אור, meaning "light." So Rashi is teaching us that education is a never-ending process that needs to grow constantly on a daily basis, bringing many positive qualities to our children so that they literally shine with light.

(Based on Sichas Shabbos Parshat Emor, 5750)

1) Gutmach

2) אמר עמר

כב, כו - לב וידבר ה' אל משה לאמר, שור וכו' והיה שבועת ימים תחת אמו וכו' ושור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו וכו' וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו וכו' ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל וכו' הכוונה, דידעו שעניני עבודה וזה היה להננות להצורות המשפיעים [לפי דמיונם] במסירות נפשם ובשריפת בניהם ובנותיהם, ובהתגודדות ובשריטה 2 - הכלל, למרבנות אנוניות ונקימה

3) זכור

בנפש האדם. וכמו שאמר הנביא (הושע יג, ב) "ובחי אדם עגלים וקב"ה". עד שהאיר הקב"ה באור תורתו, אשר ציה מצוות לישראל לתועליותם ולשלמות המציאות - לא לשלמותו, כי אם צדקת מה תתן לו" (איוב לה, ז) - ולבושו צדקה, הוא נתן קיסורי מונחיה המלה והנוגה על נפש האדם בלי הפוגה ובמחלוקות שונות. הכהן מצוה לקדשו (ויקרא כב, ח), הלוי - לשמחו (דברים טו, א), הישראלי - לחוננו בהוננו (שם טו, ז-ח), ובל ימכר לעבד (ויקרא כה, מב), ואם ימכר באופנים שונים - אז "לא תרדה בו בפרד" (שם פסוק מו). הגר תושב - לתחיתו (שם פסוק לה), עבד כנעני - שלא לביישו, הבהמה - שלא לצעה (דברים כב,

ד) קדושים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי ה' לחם אלהיהם הם מקריבים והיו קודש. נראה לפרש כי זאת ידוע שאדם צריך לקדש את עצמו במותר לו בכל צרכי עולם הזה ואף שהוא מותר מ"מ יקמץ בזה בכל מה דאפשר כאשר הארכנו בזה לעיל בפ' קדושים ע"ש, אך ודאי צריך לילך בהדרגה הדיינו שתחלה יהיה אדם נוהר בכל המצוות עשה ולא תעשה ויקדש את עצמו שלא לעבור פי ה' בשום מצוה ואח"כ יקדש את עצמו במה שמותר לו ולצרכי עצמו, אבל לקדש את עצמו תחלה במה שמותר לו ועדיין אינו מקדש את עצמו בדבר האסור לגמרי זה לא יתכן והוי מגונה מאד ואין הדעת סובלו כלל. וזה אומרו קדושים יהיו לאלקיהם ר"ל שתחלה יקדשו את עצמם במה שנוגע לאלקיהם היינו מה שאסר להם המב"ה לעשות כדי ולא יחללו את שם

ד), ואם נאכל בשרה, לא נאכל בלי חמלה, רק באופנים שונים אשר ממעטים צערה רק כצער המת - אשר מזה לא תינצל - ולא נדוש בחסימה (שם כה, ד), ושביחה לעבד ובהמה (שם ה, ד), ופיקוח נפש דוחה כל התורה (ויקרא יא, ה). הקיצור: כל התורה ומצוותיה מוכים חמלה, הנינה חסד - דרכי של הקב"ה. והכפילה התורה אזהרה להקריב קרבנות רק ממינים המצויים, ולא הטריח הקב"ה לצוד במדבר ולהסתכן על זה. ושלא להקריב בעודו יונק בתוך ז' תחת אמו, כי הוא חמל גם על נפש הבהמה [כאשר תמצא נשגבות לחכמי הפילוסוף-פיס], ושלא לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד. וכבר התעוררו על זה בעלי המדרש (ויקרא רבא כו, א) "יודע צדיק נפש בהמתו" (משלי כב, י) - זה הקב"ה שכתב בתורתו "שור או כבש" וכו', "ורחמי רשעים אכורי" (שם שם) - זה המו הרשע (דכתיב ביה - אסתר ג, י

אלקיהם ר"ל אם לא יעשו יהיה חילול ה' גדול כי את אשי ה' לחם אלקיהם הם מקריבים ואם אנשים גדולים כמותם יעברו פי ה' יהיה חילול ה' גדול, אמנם אם יעשו כן אז בנקל אח"כ לבא למדריגה גדולה מזו, והיה קודש ר"ל שיהיה קודש גם במה שנוגע לצרכי עצמו היינו במה שמותר להם ואינו נוגע מה שצוה להם הקב"ה ג"כ יהיה קודש כן נראה נכון ודו"ק:

1)

"להשמד להרוג ולאבד". כי אין להשם תועלות
בזבח ולא חפץ בקרבן, רק עשיית חסד ולכת
בדרכיו. ולכן "לרצונכם תזבחו" - שיאמר רוצה
אני. והישמרו בני שלא להורות דבר אכזריות
בזה, רק "ושמרתם מצוותי ועשיתם אותם וכי"

ולא תחללו את שם קדשי" - ששמו הטוב
מורה על היותו מתנה ומחיה העולמים, ורוצה
בקיומם, ואינו חפץ בהשחתת בריותיו חלילה,
להלל שמו הטוב והקדוש. אולם לא תדמו כי
אם יקרה שיגזרו עליכם לחלל מצוותי ולבנות
כבודי כי גם אז תיקר נפשיכם - לא כן!
ו"נקדשתי בתוך בני ישראל", שאתקדש ותמסרו
נפשיכם על כבודי, שזה קידוש השם להבורא,
שמצוותי קבועין בנפשותם במסמרות בל

ינתקו. שאם המצוה היה באכזריות, היה חלילה
חילול השם. אבל כיון שאין זה מסיבות המצוה,
רק מרוע בן אדם הרוצה לבזות שמו הקדוש,
או מצוה לקדש שמו ולהעלות כעולה כליל על
אש הדת, ולהאיר בזה את עיני ישראל הנשארים
איך לעבוד לאדון כל היצורים.

ג כשעושים דברים האלו אין עושין אותן לא
ע"י גוים ולא ע"י קטנים ולא ע"י עבדים ולא
ע"י נשים כדי שלא תהא שבת קלה בעיניהם.
אלא על ידי גדולי ישראל וחכמיהם. [ג] ואסור
להתממה בחילול שבת לחולה שיש בו סכנה
שנאמר אשר יעשה אותם האדם וחי בהם ולא
שימות בהם. הא למדת שאין משפטי התורה
נקמה בעולם אלא רחמים וחסד ושלוש בעולם.
ואלו המינים שאומרים שזה חילול שבת ואסור
עליהן הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים
לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם: ד

5
הוא
שם
הוא

"ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם" [כ"ב, ל"ב]

מפסוק זה לומדים אנו שיש מצוה לקדש את שם ה'. יש אשר האדם מחויב למסור
את ממונו לשם כך ויש אשר מחויב למסור את נפשו בשביל לקדש שם שמים.
כל אחד לפי איך שהקב"ה מזמן לו במשך ימי חייו.

6
למטה
ואני
הוא

מסופר על ת"ח שנסע לטייל בחופשה באחד המושבים בצפון. כאשר נסע לקברו
של ר' שמעון במירון, פגע בטעות באחת המכוניות שחנתה בצד פיתולי הדרך.
הוא יצא לבדוק מה הנזק שנגרם לרכב החונה.

והנה ראה שהנזק לא כל כך גדול - אחד הפנסים האחוריים נסדק.
אמנם, הפגיעה היא לא כל כך גדולה, אך כאשר ירצה בעל המכונית לעשות טסט
לרכב, הוא יתחייב להחליף פנס.

הת"ח לקח דף ועט ורשם את מקום הפגיעה המדויק.
כמובן שלא שכח לציין שהוא נמצא השבוע במושב והוא ישמח לשלם ככל
שיידרש עוד בזמן שהותו במקום.

כעבור ארבע שעות של מנוחה במושב, נשמעו דפיקות על הדלת, הוא פותח את
הדלת והנה הוא רואה גבר כבן שלושים וחמש - שאינו חובש כיפה לראשו... עוד
בטרם הספיק להוציא מילה, הוציא האיש מצלמה מכיסו וצילם אותו.

הת"ח עדיין הוא לא תפס מיהו האיש אשר ניצב לפניו, ומה רצונו?
האיש לא הותיר לו זמן רב לספיקות ושאל אותו 'אתה הוא זה שהשאיר את
פרטיו על גבי המכונית שלי?'
אמר לו הת"ח 'אכן זה אני' הכריז האיש ואמר 'דע לך, מהרגע שקראתי את

הפתק אמרתי לאשתי וילידי שאינני מאמין שהפתק הזה אמיתי ושיש אנשים
כאלה בעולם בכלל.

הסדק שהיה בפנס הוא קטן מאוד ומזערי ואילולי היית כותב לי זאת לא הייתי
יודע מכך כלל וכלל!

ואז הרים האיש את קולו ואמר 'החלטתי שהצעד הראשון שאני עושה זה לצלם
אותך, לתעד את האישיות הזאת - שהוכיחה לי כאלף עדים שהעולם הזה אינו
הפקר ויש דין ויש דיין.

לא האמנתי שיש אנשים כאלה אשר חיים ומתנהגים לפי התורה והמצוות והיו
מוכנים לשלם על כך, למרות שאיש לא דרש או כפה עליהם לעשות זאת!
פה הת"ח התערב - ואמר 'יש מי שדורש זאת ממני, והוא הקב"ה בכבודו
ובעצמו!'

האיש כל כך התפעל ואמר 'לשם כך צילמתי אותך, כי לא האמנתי שיש עדיין אנשים כמותך..

התמונה הזאת תישאר אצלי למזכרת בשביל שאדע איך אדם צריך להתנהג.'
בכך הסיפור לא תם. באמצע חודש אלול דפקו אצל הת"ח בני הזוג הללו ואמרו לו: 'לאחר דיון ממושך של שבועיים שלש, החלטנו להתקרב אל היהדות. כיוון שאם התנהגותך נבעה מתוך תורת ישראל גם אנו רוצים לחיות ולהתנהג כמו יהודים אמתיים!!' [מעובד מתוך הספר 'ברכי נפשי'].

וואים אנו כיצד יכול אדם על ידי צדקותו והליכותיו עם הבריות לקדש שם שמיים ועוד גורם הוא לקרב עוד יהודים לתורה הקדושה!!!

ובניא את דברי המהר"ם מרוטנבורג על אנשים שמתו על קידוש ה' - וזה לשונו: "מאחר שגמר אדם בדעתו למסור את נפשו על קידוש ה', מאן ואילך כל מיתה שעושים לו אינו מרגיש כלל.

ותדע שכך הוא. שאין לך אדם בעולם שאם היה נוגע באש באיבר הכי קטן, שלא היה צועק. אפילו יעלה בדעתו לעכב עצמו מלצעוק אינו יכול לעשות זאת. ואנו רואים קדושים, אנשים שנשרפו על קידוש ה' שאינם צועקים כלום!"

ואכן כתב ר' אברהם הלוי מגולי ספרד במגילת אמרלך ז"ל: "הלא זו מסורת ביד החכמים שהאיש הגומר בליבו להתמסר נפשו על דבר כבוד שמו... הנה הגבר הלז

לא ירגיש המכות ההן, המכאיבות לשאר אנשים... וגם כשיענוהו ייסורים קשים, לא ירגיש המכות והעינויים, ולא ירעידוהו המוות וגם כי הדבר רחוק מן הסברה, הלא כבר עלה בניסיון..."

ויש שמצאו לך מקור במדרש תנחומא: למה נמשלו ישראל ליונה? מה יונה אינה מפרקת בשחיטה, כך ישראל אינם מפרקסים בשחיטה על קידוש ה'. [הדברים מובאים בספר 'ומתוק האור']

נדע ונזכור - לא צריך רק למות בשביל לקדש את שם ה', אפשר וצריך לקדש את שם ה' על ידי קיום התורה והמצוות ולדעת שמותר וצריך גם לוותר אחד לשני.

כמו שאנו רואים איך נראים גדולי ישראל בהתנהגותם ובאורחות חייהם... ועוד כאשר רואים אנו איך התורה מסוגלת לשנות את האדם מן הקצה אל הקצה, מאדם רע מעללים לאדם ישר, צנוע ונעים הליכות. גם זה קידוש שם שמים, לא כחות מלמות על קידוש ה'!!!

איש דברים אחרים שהם בכלל חילול השם. והוא שיעשה אדם גדול בתורה ומפרסם בחסידות דברים שהבריות מרגיזות אחריו בשבילן, ואע"פ שאינם עבירות, הרי זה חלל את השם יי. כגון שלוקח ואינו נתן דמי הלוקח לאלתר, והוא יש לו ונמצאו המוכרין תובעין והוא מקיפן. או שירבה בשחוק, או באכילה ושתייה אצל עמי הארץ וביניהן. או שאין דיבורו נבחר עם הבריות ואינו מקבילן בסבר פנים יפות אלא בעל קטטה וכעס. וכיוצא בדברים האלו. הכל לפי גדלו של חכם צריך שידקדק על עצמו ויעשה לפניו משורת הדין: וכן אם דקדק החכם על עצמו והיה דיבורו נבחר עם הבריות ודעתו מעורבת עמהם ומקבילן בסבר פנים יפות. ונעלב מהן ואינו עולבן, מכבד להן ואפילו למקילן לו. ונושא ונותן באמונה. ולא ירבה באריחות עמי הארץ וישיתכן. ולא יראה תמיד אלא עושה בתורה עשות בצעירות מוכרת בחפציו. ועושה בכל מעשיו לפני משורת הדין, והוא שלא יתרחק הרבה ולא ישתומם, עד שימצאו הכל מקלסין אותו ואוהבין אותו וממאניו למעשיו, הרי זה קדש את השם. ועליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר:

(8) לזכרם
י"א
כ"ב

(9) לקראת אילן קדש

בתיב "ששת ימים תעשה מלאכה וציום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הוא לה' בכל מושבותיכם". בגמ' קדושין (לו): "מושב דכתב רחמנא גבי שבת ל"ל אינטרין ס"ד אמינא הו"ל ובענינא דמועדות כתיבא תיבני קידוש כי מועדות קא משמע לן, ועי' ברש"ס (ב"ב קנא). שכ' "שבת בראשית אינה לריכה קידוש, כעין שמקדשין המועדות על ידי קידוש ראשי חדשים אין מקדשין אחד בשבת להיות שביעי שלו שבת אלא לעולם יום שביעי שבת הוא בלא קידוש צית דין, ומבואר בפרי דבוק, שענין קידוש צי"ד נפק"ל מדכ' מקרא קדש כמוש"כ הרש"ס שם, וא"כ הא"ך נפקים המקרא קדש של שבת אז ליכא קריאת צי"ד לקדש השבת. רק הכונה כי יש מקרא קדש בכל שבע ושבע שבועי ישראל מקדשין השבת מיום א' לשבת, שהיא יום השביעי מקודש לשבת, והוא כה שבועי ישראל קוראין קדושה לשבת קדש, כמו שאומרים

בזמירות ליל ש"ק כל מקדש שביעי, דאף שקדושתו קביעא וקיימא, יש בזה צי"י לעשותו מקרא קדש, לפי הקדושה של ששת ימי המעשה. ויש להוסיף, כי לכן שייך שבת כאן בפרשת המועדות, כי כאן איירי בשבת שהיא מקרא קדש, שנעשה ע"י פעולת בני ישראל בששת ימי המעשה, שעל ידי עבודתו הוא מקדש קדושה נוספת בשבת קדש, והוא ענין שהוא מעין ימים טובים שנעשה ע"י קידוש צי"ד.

לזעוד יוסר מזה מצוה דדברי הפרי דדיק, כי צוה שנאמר דשבת הוא בכל מושבותיכם, הרי נפחדש צוה כי בני ישראל יפליין להרגיש קדושה צביתם בשבת קדש צלי עלי' לרגל צבית המקדש, כאלו היו צאים לצבית המקדש, וכמ"ש (שבת קי"ט). כל המענג את השבת ונתנים לו נחלה צלי מנצרים כו' והאכלתמין נחלת יעקב וכו' שכ' זו ופרלת ימה וקדמה וכו', דהיינו שיש בשבת קדש הכה

לנחלה צלי המנצרים והגבולים של ארץ ישראל וירושלים עיה"ק ומקום המקדש, רק צביתו של יהודי בשבת קדש ישנו אותה הקדושה, בכל מושבותיכם אפילו בחוץ לארץ. וזה הקדושה היחידה שיש בשבת קדש שהוא בכל מושבותיכם.

והנה מצרכים צרכנת ק"ש ליל שבת קודש,
"הפורש סוכת שלום עלינו ועל כל
עמו ישראל ועל ירושלים", ומה הכונה צוה,

ומפרש הפרי לדיק, כי אותו סוכת שלום,
שפורש הקב"ה על ירושלים עיה"ק ועל ציט
המקדש הנקרא סוכת שלם כדכ' (מהלל ע"ו
ג') ויהי צלם סוכו, והקצ"ה פורש על ציט
ישראל שצנת קודש, והיינו כי אותו הסוכה
שפורש הקצ"ה על ירושלים הוא ככל ציט של
כל איש ישראל ככל מקום שהוא שצנת קודש,
והוא דבר נורא. וצוה יבולם להחזוק לידע
עד כמה זוכין שצנת קודש אפי' כשאנו
נמצאים בגלות צה"ל.

10
על

בהסבר הענין, הנה ביחס לשבת, הפרשה בבראשית מספרת: „ויכלו השמים
והארץ וכל צבאם וגו' וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה, ויברך אֵלֵקים
את יום השביעי ויקדש אותו“. יום השביעי נתקדש ע"י הקב"ה; קדושת השבת
היא קדושה של מעלה שחלה ע"י מעשה הקב"ה ואינה תלויה בפעולת ב"ד כלל
וכלל. לכן אין אנו אומרים בברכת קדושת היום מקדש ישראל והשבת כמו שאנו
אומרים, בקדושת היום של מועדים ור"ת, מקדש ישראל והומנים או מקדש
ישראל וראשי חדשים. ואילו בתורת כהנים אנו קוראים: „וידבר ה' אל משה לאמר
דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה
הם מועדי ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש כל
מלאכה לא תעשו שבת היא לה' בכל מושבותיכם“. הוזה אומר, שבת, מלבד
היותה שבת בראשית, מקודשת ע"י הקב"ה כדכתיב בפרשת ויכולו, „ויברך אֵלֵקים
את יום השביעי ויקדש אותו“, אף נמנית בכלל המועדים, מועדי ה'. בפרשת
מועדות ישנה השוואה בין שבת ליו"ט; והמועדים הם בכלל שבתות ה', כמו שכתב
הרמב"ם (פכ"ט מהלכות שבת ה"ח): „כשם שמקדשין בלילי שבת ומבדילין
במוצאי שבת כך מקדשים בלילי יו"ט ומבדילין במוצאיהו ובמוצאי יוה"כ שכולם
שבתות ה' הן“.

איך ידע הרמב"ם כי המועדים נקראים שבתות ה'? מן הפרשה עצמה.
התורה מכנה כל יום טוב בשם שבתון מקרא קודש, ויום הראשון של חג הפסח
נקרא שבת (ממחרת השבת). נמצא, מצד אחד, כי קדושת המועדים מקורה
בקדושת שבת. מצד שני, כיון שהתורה קוראת לשבת מועדי ה', א"כ בשבת גזוזה
קדושת מועדים. ישנה, אם כן, לשבת קדושה כפולה: א) קדושת שבת בראשית
הקיימת מששת ימי המעשה. בקדושה זו נתקדש היום השביעי ע"י הקב"ה בראשית
הימים, וכדכתיב, „ויברך אֵלֵקים את יום השביעי ויקדש אותו“. היום נתקדש עוד
קודם מתן תורה לעתיד, אם ביחס לאיסור מלאכה ומצוות כיבוד ועונג, לפירוש
רש"י על אתר, ואם לגבי איכותו וקדושתו המטפיסית המיוחדת, כמבואר באבן

עזרא והרמב"ן. ב) קדושת יום טוב ומועד שניתנה לישראל אחרי צאתם ממצרים
כמו יתר המועדים. בדברת שבת שללוחות האחרונים אנו נפגשים עם קדושת שבת
הנובעת ממקור אחד עם שאר המועדים. התורה אומרת: „ששת ימים תעבד ועשית
כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אֵלֵקים לא תעשה כל מלאכה וגו' וזכרת
כי עבד היית בארץ מצרים ויוציאך ה' אֵלֵקים משם ביד חזקה ובורוע נטויה על כן
צוה ה' אֵלֵקים לעשות את יום השבת“. התורה טיפלה בקדושת שבת בראשית
בדברות הראשונות: „כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת
כל אשר בהם וינח ביום השביעי על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו“. ואולם
בדברות האחרונות היא עוסקת בקדושת שבת הנצמדת לקדושת מועדים שניתנו
מסיני, ואם כן שבת אף היא מהווה זכר ליציאת מצרים. קדושה זו נתפסת
בקביעות וקידוש של ישראל כמו יתר המועדים. אמנם אנו אומרים בתפלה מקדש
השבת ואין אנו מזכירים ישראל משום שהשבת קדושה מימות עולם ע"י קידושו
של הקב"ה. לו היינו מזכירים ישראל היינו עלולים להסיק, כי הקדושה כולה תלויה
בישראל כמו מועדים. אבל ישנה בחינה אחת בקדושת שבת שחלה ע"י פעולת
קידוש וקביעות כמועדים, אם כי קדושת שבת הבסיסית חלה בלעדיה. בחינה זו
היא רקע מצות קידוש היום שהיא מצוה מן התורה. תוכן המצוה איננו אמירת
דברי שבח גרידא ליום השבת אלא חובה לקדש היום ממש, לרפדו בקדושת שבת
הקשורה בפרשת מועדים. שכן אותה הקדושה חלה על ידי מעשה קידוש,
כמועדים וראשי חדשים. ועיין בביאור הרמב"ן על „זכור את יום השבת לקדשו“
שכתב: „אבל לרבותינו עוד בו מדרש ממלת לקדשו שנקדש אותו בזכרון
כענין וקדשתם את שנת החמשים שנה שהיה טעון קידוש ב"ד לומר ביובל מקודש
מקודש אף כאן ציוה שניכור את יום השבת בקדשנו אותו“. מפורש כי מצות
קידוש היום אינה באה רק לספר בשבחו של יום השבת, ולאמר עליו כי הוא מקודש,
אלא לקדש את היום כמו שב"ד מקדשים את שנת היובל ולהכניס קדושת שבת
לתוך יום השביעי. אמנם אינו דומה קידוש שבת לקידוש יובל ומועדים. התם
הקידוש הוא ע"י ב"ד הגדול שקובע את החדשים והשנים, וקביעתו היא פעולת

11

טווי
כסל
ה"ל

ב"ד. כאן הקב"ה קבע את היום מקודש כדכתיב בקרא; או מקדשים את חלות שם מועד מקודש שנמצא בשבת ע"י מה שאנו אומרים כי הקב"ה בדרך וקדש אותו. אך גם בכך ישנה חלוקה קביעות בהרצאת דברים על דבר בחירת השבת וקדושתה, ומושרשת היא חלוקה זו בשם מועד ומקרא קודש שנאמר בשבתות כמו בשאר ימים טובים.

(12)
מ

א"כ ניחא מה שהקשינו, מדוע מחשיבה הגמרא את הקידוש כמכניס קדושת היום, הלא הקדושה נכנסת ויוצאת ע"י שקיעת החמה, ומה מחדשת הרצאת דברי שבת וקידוש על הכוס בקדושת היום. האם קדושת היום מתעלה ע"י ריצוי דברים על הכוס?

התשובה היא: אמנם דברי קידוש הנאמרים על הכוס מחדשים חלוקה בקדושת יום השבת. חלוקה הקדושה משתכללת על ידם, ושבת מתאחדת עם מועד, יום השביעי עם מקרא קודש. כנסת ישראל משתתפת עם הקב"ה בשיכול קדושת היום כיום שבת בראשית וכיום טוב ומקרא קודש. לכן יש לקידוש זכות קדימה, כיון שבאמת קדושת היום נשלמת על ידי הקידוש. יש בו משום מעשה קביעות בבחינת מקרא קודש, ולכן ניתן לכנותו עיולי יומא היות ומצד מקרא קודש שבו הוא ממש מכניס את השבת.

11
16

מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש (כג. ב.) אל לנו להבין

ענין המועדים באופן פשוט, שלרגל המאורעות שזדמנו כי נקרו בזמנים אלה, אשר על כן צוה לנו הקב"ה לעשות חג לזכרון, ולקדש היום במצותיו שצוונו עליו, וכן יום השבת וקדושתו יהי הטעם, שמפני שהבו"ע נח ביום השבת כדכתיב (שמע' לא, טו) וביום השביעי שבת וינפש, כי על כן עלינו גם כן לנוח בו, וזכר לשביתתו של הבורא ית', הבנה כזאת באה מתוך ההרגל והבטה ששחיות בכל הענין, ובכלל מאי שייך לומר שביתה פשוטה אצל הבור"ע ית', כי בורא קצות הארץ לא ייעף ולא ייגע, אלא ככה הם עומקן של דברים, ענין השבת וענין המועדים, הוא מגודל הסוד של „זמנים“, שהוא מעיקרי הבריאה והיצירה, אשר עשה ה' את השמים ואת הארץ, ונתן הכל מונחים תחת הומו, הומו עצמו בו נתון כל הנמצא וכל המתרחש.

(13)
מ

וכבר אמרו חז"ל (קה"ג ג), „לכל זמן ועת לכל חפץ, וזמן הי' לאדתי"ר שיכנס לגי"ע, שנאמר ויניחחו בגי"ע, וזמן הי' לו שיצא משם, שנאמר ויגרש את האדם וכו', וזמן הי' לאברהם שינתן לו המילה וכו', וזמן הי' לבניו להמיל מהן שימולו בשני מקומות, אחד במצרים ואחד במדבר וכו', ועת לכל חפץ תחת השמים, וזמן הי' שתנתן התורה לישראל“, „גילו לנו חז"ל בדבריהם אלה סוד גדול ורם, כי זמן אינו דבר צדדי כפי שאנו מורגלים בהשקפתינו אנו, וזמן הוא מעיקרי הבריאה והיצירה, עד — שהכל, כל הבריאה כולה,

16
26

כלליה ופרטיה, הכל תלוי ועומד על סוד זה של „זמן“, „זמן הי'“, אינו כמו שאנו מורגלים לחשוב שיש זמן מסוגל לכך או לכך, ענין „זמן“ צריך להבין, שבסוד היצירה של הומו עצמו כבר יש כל הדבר, הכל כבר נגמר, כאלו שבסוד היצירה של הומו עצמו, כבר יש כל ההשפעה, ומסוד ה„זמן“, ממנו הוא משיגים לכל הלימות ולכל התכלית, עד שבזמן עצמו כבר יש הכל, ואין חסר להאדם כלום, אלא ענין של הכנה, הסוד של כל עבודת האדם הוא, שיהי' מכויין את עצמו להיות מוכן לקבל את השפע היורד ונשפע עליו מסוד ה„זמן“, אכן הומו עצמו כבר מכל בקרבו את הכלי. (עיי' דח"מ ב' מאמר עג).

הוא אשר גלתה לנו תורתנו הקדושה, שישנם „זמנים“ שהם מועדי ה', ושבת לה', „וזה שבת של יום השביעי שבו שבת א"ל מכל מלאכתו“, היינו כי גם הקב"ה שמר את השבת, וברכו. וקדשו כי סוד של שבת בו, הוא אשר אמר הקב"ה למשה (שבת י:), „מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבתי שמה ואני מבקשה ליתנה לישראל לך תרדעים“, שבת לעצמה היא המתנה טובה, אני שומרה וגם אתם, „ושמרו בני ישראל את השבת“, כי אות היא וראי ועדות על הקב"ה, כי מסוד השביתה העדאה על עשייה דמוקדם, על עשייה דמעשה בראשית, כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש.

31
36

וכן ענין המועדים, גלתה לנו התורה כי לא כל הזמנים שוים, מועדי ה' הם, ישנו סוד של זמנים, אשר בהם ובעצמם עצומם של המועדים וקדושתם, ואם כי אתם הקובעים את הזמנים, זהו מגודל סוד קדושת ישראל, כי הם הם הקובעים מהלך הבריאה והקדושה, אשר תקראו אותם מקראי קודש — ב"ד הם הקובעים, אבל אחרי קריאתם, הנה מועדי ה' הם, הזמנים בעצמם הם סוד התג וקדושתו, והלכותיו נשמרו. (ועיי' אריכות הדברים בזה בדח"מ תנ"ל).

41

5

וּסְפַרְתֶּם לָכֵן מִמָּחָרֵת הַשַּׁבָּת - And you shall count for yourselves, from the morrow of the rest day.

The heretical sect known as the Sadducees maintained that this mitzvah begins on the first Sunday after the onset of Pesach, rather than on the second day of Pesach. In addition to the technical,

exegetical dispute between the Sadducees and the Pharisees, there is a profound philosophical dimension to their debate. According to the Sadducees, there is no connection between Pesach and Shavuot. The former holiday celebrates our release from slavery; the latter is an agricultural festival.

According to the Pharisees (*Perushim*), however, our release from slavery on Pesach was only the first stage of our redemption. The *Ribbono shel Olam's* plan was to intervene in our political situation in order to implement His goal of presenting the Torah to us. The so-called *arba leshonos shel ge'ulah*, the four verbs associated with the Egyptian redemption (Ex. 6:6-7), reflect this idea:

Therefore, say to the children of Israel, I will take you out [וְהוֹצֵאתִי] from under the burdens of the Egyptians, and I will save you [וְהִצַּלְתִּי] from their labor; and I will redeem you [וְגִאֲלֶתִּי] with an outstretched arm and with great judgments. And I will take you to Me as a people [וְלָקַחְתִּי]. The first three refer to political redemption, release from bondage. They do not, however, express the ultimate goal. The goal of

וְלָקַחְתִּי was realized at Mount Sinai, not in Egypt. The Exodus was thus consummated with the giving of the Torah.

This is why the Pharisees insisted that Shavuot is not a separate holiday. In their view, the ultimate objective of the redemption was finally realized seven weeks later. The Pharisees, therefore, referred to the holiday of Shavuot as "Atzeres," which stands in relation to Pesach the way Shemini Atzeres

וְלָקַחְתִּי stand in relation to Sukkos. (Rabbi Joseph B. Soloveitchik on Pesach, *Sefirat Ha'omer and Shavuot*, pp. 191-195)

מסורת
הרב
(6)

(6)